

Срето Танасић, **Синтаксичке теме**, Библиотека Пут у речи, књ. 8, уредник Милош Јевтић, Београд 2005, 229 стр.

У састав ове књиге укључене су, поред Танасићевих радова и *Појмовног регистра* (стр. 227–228), и следеће краће текстуалне целине чији наслови гласе: *Предговор* (стр. 5–6), *Библиографски подаци о радовима у овој књизи* (стр. 211–212), *Литература* (стр. 213–221), *Уз књигу СИНТАКСИЧКЕ ТЕМЕ* (стр. 223), *Синтаксичке теме* (стр. 225–226) и *Белешка о аутору* (стр. 229).

Предговор садржи два релевантна ауторова обавештења. Прво се тиче међусобног односа његових овде приложених стручних разматрања: „Иако се радови међусобно разликују, о чему се може слутити већ и према самим насловима њиховим, ... готово сви они се могу подвести под заједничку тему: синтакса предиката у српској реченици“ (стр. 5). Друго нас обавештење упућује у то зашто он посебну пажњу посвећује баш таквим питањима као што су опозиције референцијалност/нереференцијалност радње (ситуације) исказане глаголом, јединичност/плуралност ситуације, императив и императивност, пасивна дијатеза, декомпоновање глагола и улога глаголског вида у функционосању глаголских облика: „Моја усмјереност на ту страну у вези је са чињеницом да се у нашој синтаксичкој науци још увијек осјећа извјесна дефицитарност у радовима о овим питањима“ (ibid.). У одељку *Библиографски подаци о радовима у овој књизи* Танасић о сваком приложеном раду понаособ даје одговарајуће податке: да ли је, а ако јесте — кад је и где био претходно публикован, као и да ли су, и у којем обиму, за ову прилику у њему извршене измене. Увид у списак стручне литературе којом се аутор служио пружа нам одељак *Литература*, док је на страницама 223–226 издавач *Синтаксичких тема* објавио (изразито позитивне!) оцене вредности приложених радова (рецензенти: Милка Ивић и Предраг Пипер), на основу којих се он и прихватио публикавања ове књиге. Текст *Белешка о илустрацији*, којом се

књига завршава, упознаје нас са оним детаљима из биографије Срете Танасића који су у битној мери допринели, односно доприносе, његовој стручњачкој афирмацији.

Танасићевих радова има укупно двадесет. Само први од њих (наслов: *Присїуї синїакси глагола*, стр. 7–18) није раније био објављен; сви остали јесу. Један је рад недавно изашао из штампе, а сви остали су обелодањени стручној јавности пре почетка 2000. године — већина током деведесетих година претходног века, а два средином осамдесетих. Објављивани су у сарајевским, београдским, новосадским и пољским стручним публикацијама.

Танасићеви промишљени увиди у ствари, изнети у његовим излагањима, неоспорно доприносе смањењу оне „дефицитарности“ коју он помиње у свом *Предговору*. Уверена сам да интересовање стручне јавности, пре свега наше домаће, никако не би смело заобићи ову корисну књигу.

Београд

Милка Ивић